

УДК [[811.161.2+811.162.4]’233-057.87:004.77]:378.016
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/42-2-25>

Лідія ХОДА,
orcid.org/0000-0002-8504-9959
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Львів, Україна) lidiya.khoda@lnu.edu.ua

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ТА СЛОВАЦЬКОЇ МОВ)

У статті досліджено особливості розвитку студентського мовлення в умовах дистанційного навчання, поява якого зумовлена поширенням пандемії коронавірусу COVID-19. Розглянуто питання пандемічної лексики, здійснено огляд досліджень з цієї проблеми. Зафіксовано, що як український, так і словацький освітній простір заповнила значна кількість лексем коронавірусної тематики. Зокрема, ідеться про лексеми «карантин», «карантинні заходи», «карантинні обмеження», «дистанція», «епідеміологічна ситуація», «маска», «вакцинація», «вакцинований персонал» // “karanténa”, “karanténne opatrenia”, “karanténne obmedzenia”, “dištanc”, “epidemiologická situácia”, “rúško”, “očkovanie”, “očkovaný personál”. Активного поширення набули словосполучення зі словом «ковідний». Виникло чимало неологізмів із компонентом «корона-». У студентському мовленні дистанційне навчання отримало синонімічні назви: віддалене, електронне, віртуальне, самостійне, інтернет-навчання, онлайн-навчання тощо. Частовживаними стали лексеми з компонентом «онлайн-» (зокрема, лексеми «онлайн-освіта», «онлайн-заняття», «онлайн-лекція», «онлайн-семінар», «онлайн-зустріч», «онлайн-консультація», «онлайн-конференція», «онлайн-сесія», «онлайн-тестування», «онлайн-комунікація» та ін.). Виникли нові словосполучення зі словами «карантин», «карантинний», «канікули». Поширення нової лексики зумовило тривале навчання із використанням дистанційних платформ (Moodle, Zoom, Google Clsroom та ін.) / З'явилися нові лексеми з компонентом “zoom” / «зум». Унаслідок нового формату навчання в мовленні студентів поширилися лексеми загальновідомого комп'ютерного сленгу, частовживаними стали відомі сленгові лексеми, утворені від назв програм (наприклад, Skype), а також деякі запозичені терміни.

У висновках узагальнено основні результати дослідження. Мовлення студентів в умовах дистанційного навчання під впливом пандемії COVID-19 змінилося і збагатилося різними лексемами відповідного тематичного діапазону.

Ключові слова: COVID-19, пандемія, карантин, дистанційне навчання, студентське мовлення, лексичні новоствори.

Lidia KHODA,
orcid.org/0000-0002-8504-9959
Candidate of Philology, Associate Professor,
Associate Professor at the Prof. Ilarion Svientsitskyi Department of Slavonic Philology
Ivan Franko National University of Lviv
(Lviv, Ukraine) lidiya.khoda@lnu.edu.ua

CHARACTERISTIC FEATURES OF THE STUDENTS' SPEECH DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF DISTANCE LEARNING (AS BASED ON THE UKRAINIAN AND SLOVAK LANGUAGES)

The major characteristic features of the students' speech development in the conditions of distance learning emerged due to the spread of the COVID-19 coronavirus pandemic have been analyzed in the article. The issue of pandemic vocabulary has been considered, and an overview of the research on this issue has been provided. It is registered that the Ukrainian and Slovak educational space has been filled with a significant amount of the coronavirus topics lexemes (quarantine, quarantine activities, quarantine restrictions, distance, epidemiological situation, mask, vaccination, vaccinated staff // karanténa, karanténne opatrenia, karanténne obmedzenia, dištanc, epidemiologická situácia, rúško, očkovanie, očkovaný personál). Phrases with the word covid have become very common; and a lot of neologisms with the corona-component have appeared in the language. “A distance learning” has received such synonymous names in the student speech as: remote, electronic, virtual, selfstudy, internet learning, online learning and others. Lexemes with an online component have become commonly used (online education, online classes, online lecture, online seminar, online meeting, online consultation, online conference, online session, online testing, online communication, etc.), the

new phrases with the words quarantine, quarantine (adj.) and vacation have emerged. The spread of new vocabulary has led to the long-term learning using the distance platforms (Moodle, Zoom, Google Classroom, etc.), in particular, the new lexemes with a zoom component have occurred, too. With a new format of learning, the well-known computer slang lexemes have become widespread in the students' speech, and the well-known slang lexemes derived from the program names (for example, Skype), as well as some borrowed terms have become commonly used.

Conclusions summarize the key study results: the students' speech in the conditions of distance learning influenced by the COVID-19 pandemic has changed and enriched with various lexemes of the appropriate thematic range.

Key words: COVID-19, pandemic, quarantine, distance learning, student speech, lexical innovations.

Постановка проблеми. Протягом 2020–2021 років унаслідок пандемії коронавірусу COVID-19 в суспільно-економічному житті людства відбулися істотні зміни, які торкнулися й освітнього процесу. Із введенням карантину всі вищі навчальні заклади як України, так і Словаччини запровадили дистанційну форму навчання, що докорінно змінила традиційну систему освіти. Основою процесу навчання стало використання електронних засобів та мережі Інтернет. З'явилося чимало досліджень, присвячених питанню модернізації освіти, тенденціям розвитку дистанційного навчання (перехід від традиційного навчання до дистанційного та smart-навчання), організації навчального процесу в карантинних умовах, розробленню нових методик викладання. Зауважимо, що центральне місце посіло питання переваг і недоліків дистанційного навчання порівняно з традиційним. Проте в період карантину змінилися не лише методи навчання, умови та спосіб життя студентів, а і їхнє щоденне мовлення.

Аналіз досліджень. Варто зазначити, що мовлення студентів, як і пересічних громадян, поповнилося великою кількістю лексем, безпосередньо пов'язаних з пандемією COVID-19. З огляду на це вважаємо за доцільне зосередити увагу на питанні пандемійної лексики, яке ще на початку 2020 року було частково висвітлене в наукових колах, про що ми згадували у статті «Мова реклами в часи пандемії коронавірусу COVID-19 (на матеріалі словацької та української мов)» (Хода, 2020). Проте впродовж 2020 та 2021 років зазначена проблема потрапила до поля зору багатьох дослідників. Сьогодні відомі праці таких вітчизняних і зарубіжних учених, як С. Харченко (Харченко, 2020), О. Деркачова (Деркачова, 2020), А. Бондаренко (Бондаренко, 2020), С. Омельчук і Т. Мандич (Омельчук, Мандич, 2021), О. Єгорова і Ю. Козлова (Єгорова, Козлова, 2021), О. Щепка (Щепка, 2021), П. Гіртлова (Гіртлова, 2020), А. Дюрічова (Дюрічова, 2020), Д. Варгова (Варгова, 2021), М. Маковська (Маковська, 2021) та ін. ВВС опублікувало «Словник епохи коронавірусу: 20 термінів, які завжди нагадуватимуть про весну 2020 року». У словацькому просторі з'явилась публікація під назвою «Малий словник мови COVID-19» Мар-

тіна Руснака (Руснак, 2020). Новотвори коронавірусної тематики почали називати неоковідизмами, коронавірусними неологізмами, а поширення цих лексичних новотворів – неологічним бумом (Скибицька, 2021: 281). Цікавими в цьому контексті є дослідження Оксани Мацько щодо змін в українській мові під час пандемії коронавірусу. Її зацікавила поява нових розмовних форм і трансформація фразеологізмів (Шилович, 2020). Усі ці розвідки свідчать про суттєве поповнення словникового складу як української, так і словацької мови. Однак зазначимо, що питання студентського мовлення зазначеного періоду є недостатньо вивченим.

Мета дослідження полягає у тому, щоб з'ясувати особливості розвитку мовлення українських та словацьких студентів в умовах дистанційного навчання. Зокрема, необхідно визначити, які лексеми стали невід'ємними, частовживаними, а також які новотвори набули поширення в студентському мовленні.

Виклад основного матеріалу. Варто зазначити, що освітній простір заповнили відомі усім лексеми коронавірусної тематики, а саме: *карантин, карантинні заходи, карантинні обмеження, дистанція, епідеміологічна ситуація, маска, вакцинація, вакцинований персонал // karanténa, karanténne opatrenia, karanténne obmedzenia, dištanc, epidemiologická situácia, rúško, očkovanie, očkovaný personál* та ін.

Активного поширення набули словосполучення зі словом *ковідний*: *ковідний рік, ковідне покоління, ковідні часи // covidový rok, covidová generácia, covidové časy*. Виникло чимало неологізмів із компонентом *корона-*: *коронарік, короначаси, коронашопінг // koronarok, korona času, coronaschopping* тощо. У студентському середовищі з'явилося найменування хвороби коронавірусу – *студентська корона // študentská korona*.

Простежуємо нові лексеми з префіксами *до-, анти-, пост-* // *pred-, anti-, post-* у таких словосполученнях: *доковідні часи, антиковідні заходи, постковідні часи, постпандемічний період // predcovidové časy, anticovidové opatrenia, postcovidové časy, postpandemické obdobie*.

Що стосується мовлення студентів, то багато синонімічних варіантів отримало словосполучення

дистанційне навчання, а саме: *віддалене, електронне, віртуальне, самостійне, інтернет-навчання, онлайн-навчання // dial'kové štúdium, e-learningové štúdium, elektronická výučba, virtuálne štúdium, samostatné štúdium (samoštúdium), internetové štúdium, online vyučovanie*. В українській мові набула поширення розмовна форма *дистанційка* (*вічна, повна, часткова*). Серед противників дистанційного навчання з'явилися словосполучення *штучне навчання, несправжнє навчання, псевдо-навчання*. Натомість традиційне навчання та очні заняття отримали такі назви в українській мові: *живе навчання, звичне навчання, живі заняття*. У словацькій мові ми зафіксували лексеми лише щодо традиційного навчання: *prezenčné štúdium, kontaktná výučba, face-to-face vyučovanie*.

З огляду на онлайн-навчання у студентів та викладачів виникла потреба у висловлюванні конкретної лексики. Відповідно до цього широкого вжитку набули лексеми з компонентом *онлайн-*: *онлайн-освіта, онлайн-сервіс, онлайн-ресурс, онлайн-режим, онлайн-заняття, онлайн-лекція, онлайн-семинар, онлайн-зустріч, онлайн-консультація, онлайн-конференція, онлайн-сесія, онлайн-тестування, онлайн-комунікація // online vzdelávanie, online servis, online zdroj, online režim, online hodina, online prednáška, online seminár, online stretnutie, online konzultácia, online konferencia, online skúšanie, online testovanie, online komunikácia* та ін. Зауважимо, що в українській мові слова з компонентом *онлайн-* пишуться через дефіс, а в словацькій – окремо. Проте в соціальних мережах часто спостерігаємо помилкове написання зазначених форм.

Окрім наведених вище лексем, в освітньому просторі вагоме місце посіли поняття «вебінар», «відеоконференція» // “webináre”, “videokonferencie”.

У мовленні українських студентів простежуємо появу нових словосполучень зі словами *карантин* і *карантинний*: *розумний карантин, карантинний семестр, карантинна сесія, карантинні іспити, карантинна руханка, карантинна фізхвилинка, карантинний челендж, карантинний мем*. Зрідка зустрічаємо прикметник *карантинський* (наприклад, *карантинські кілограми, карантинські будні*).

У словацькому студентському мовленні фіксуємо такі слова та словосполучення: *koronakaranténa, úplna karanténa, modifikovaná karanténa, dočasná karanténa, koronalekcia, koronamaturita, karanténne rutiny*.

Унаслідок пандемії з'явилися також лексичні новотвори зі словом «канікули». Попри те, що

соціальна реклама промовляє і закликає: «*Карантин – не канікули!*», окрім традиційних зимових і літніх канікул, в українських студентів з'явилися такі канікули: *коронавірусні, карантинні, онлайн-канікули, ковідні, безпечні, екстрені, вимушені, тимчасові, дострокові, незаплановані, позапланові, подвійні, додаткові, часткові, несподівані*. З'явилися і такі новотвірні лексеми: *карантикули, онлайн-карантикули* (час на карантині). У словацькому студентському просторі ми зафіксували форми *koronavírusové prázdniny, koronaprázdniny, karanténne prázdniny, prázdniny online, covidové prázdniny, bezpečné, nútené, dočasné, nenaplánované, dodatočné, predčasné*.

Що стосується лексем *карантинитись, карантинити, перекарантинити* (сидіти / просидіти на карантині), *по-карантинному, карантинки* (повідомлення, надіслані під час карантину), поява яких була зафіксована ще на початку першої хвили коронавірусу, то сьогодні вони не викликають здивування, оскільки ці лексеми впродовж року прижилися у мовленні українських студентів.

У словацькому студентському середовищі теж були зафіксовані схожі дієслівні неологізми, утворені від іменника *karanténa*: *karantenizovat'* (посадити на карантин хворих, ізолювати).

Студентські вечірки отримали назви *онлайн-вечірка, онлайн-пати, карантинна вечірка, карантинне пати, коронавечірка // online večierok, online party, karanténny večierok, karanténna party, coronaparty*.

Зауважимо, що створення облікових записів для навчання на дистанційних платформах також зумовило поширення певної лексики. Із активним використанням у навчальному процесі різних онлайн-платформ (Moodle, Zoom, Google Classroom та ін.) мовлення студентів поповнилося відповідними лексемами, зокрема з компонентом *zoom / зум*. В українській мові трапляються такі новотвори: *зум-заняття, зум-вечірка, зум-етикет, зумитися, зазумлення, зумбі* (людина, яка проводить багато часу в Zoom). У словацькій мові зафіксовані такі новотвори: *zoom party, zoom-úpava / zootová úpava*. Що стосується самого зуму, то поширення набуло поняття *зумбомбінг / зум-тролінг / зум-рейд* (підключення зловмисників до чужих онлайн-конференцій з поширенням хуліганських відео, нецензурної лексики тощо).

Унаслідок пандемії змінився підхід до освіти та організація освітнього процесу (обов'язкове використання комп'ютерів, ноутбуків, планшетів, смартфонів). Спілкування в умовах дистанційного навчання теж зазнало змін: жива комунікація зменшилася, натомість онлайн-комунікація зростає.

Що стосується мовного інструментарію студентів у соціальних мережах та месенджерах (FB-Messenger, Viber, Skype), то варто зазначити, що проблема використання рідної мови в соціальних мережах як особливого засобу комунікації, що не є офіційним мовленням, але об'єднує велику кількість користувачів, постала ще до введення дистанційного навчання. Ідеться про скорочення слів, запозичення, суржик в українській мові тощо. Від назви *Skype* поширення набули сленгові лексеми *скайпнути*, *скайпнути* // *skypovat'* (*skajpovat'*), *скупнút'* (*skajpnút'*).

Унаслідок нового формату навчання із довготривалим використанням комп'ютерів, мережі Інтернет та новітніх технологій у мовленні студентів частовживаними стали лексеми загальновідомого комп'ютерного сленгу: *комп* (комп'ютер), *клава* (клавіатура), *адмін* (адміністратор), *інфа* (інформація), *гулити* (шукати інформацію за допомогою Google), *шарити* (добре розумітися на чомусь), *глючити* (працювати з перебоями), *клацнути* (натиснути на клавішу миші), *чатитися* (спілкуватися за допомогою інтернету), *законектитися* (з'єднатися), *залогінитися* (увійти в систему), *лайкнути* (вподобати).

У словацькій мові також зафіксоване вживання згаданих сленгових і розмовних комп'ютерних лексем: *комп*, *компік* (osobný počítač), *kláveska* (klávesnica), *admin* (administrátor), *infoška* (informácia), *googlit'* / *googlovat'* (vyhľadávať v internetovom vyhľadávači Google), *plávať v niečom* (rozumieť niečomu dobre), *blbnút'* (nefungovať, zle fungovať), *kliknúť* (stlačiť tlačidlo na myši počítača),

četoval' (komunikovať cez internet), *lognúť sa* (prihlásiť sa, pripojiť sa do počítačového systému), *lajknúť* (označiť zaujímavé alebo príťažlivé aktivity).

Використання нових методів і форм навчання, введення нових понять, доступ до іншомовного контенту – це ті причини, які зумовили проникнення у мовлення студентів (зауважимо, що й не тільки студентів) деяких запозичених термінів. Наприклад, важливого значення набуло поняття «дедлайн» (український відповідник – «реченець») // “*deadline*” (posledný termín, najvzdialenejšia (časová) hranica) – крайній термін, до якого має бути виконане певне завдання.

Висновки. Глобальні зміни та нові реалії 2020–2021 рр., спричинені пандемією коронавірусу COVID-19, вплинули на всі сфери людського життя, зокрема й на розвиток щоденного мовлення людини. У галузі освіти основною стала дистанційна форма навчання, яка призвела до багатьох нововведень у житті студентів. Ідеться про використання інтернет-технологій, знайомство з електронними платформами, залучення різноманітних ресурсів, онлайн-комунікацію з викладачами та ін. Усе це позначилося на мовленні студентів, яке змінилося і збагатилося. Зокрема, з'явилися різні лексичні новотвори, пов'язані з коронавірусною термінологією, частовживаними стали форми комп'ютерного сленгу.

У перспективі можливе дослідження специфіки педагогічного мовлення, визначення особливостей віртуальної комунікації між студентом і викладачем, вивчення дотримання норм культури мовлення під час дистанційного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко А. Мовні знаки загрози в медійному дискурсі пандемійного періоду: інтегративний вимір. *Мовознавчий вісник*. 2020. Вип. 28. С. 116–122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mv_2020_28_16.
2. Деркачова О. COVID-неологізми в системі української мови. *Матеріали конференції МЦНД*. Одеса, 2020. URL: <https://doi.org/10.36074/04.12.2020.v4.12>.
3. Єгорова О., Козлова Ю. Системно-функціональні особливості пандемійного лексичного кластера англійської мови. *Південний архів. Серія «Філологічні науки»*. 2021. № 85. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2663-2691/2021-85-13>.
4. Омельчук С., Мандич Т. Контекстний аналіз аббревіатури COVID-19 та лексичних варіантів її на перетині лексикології, словотвору й синтаксису. *Publishing House “Baltija Publishing”*. 2021/3/4. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=7zrG0dMAAAAJ&citation_for_view=7zrG0dMAAAAJ:hqOjcs7Dif8C.
5. Скибицька Н. Лексика пандемії в сучасному англомовному медіапросторі. *Науковий вісник Чернівецького університету. Серія «Германська філологія»*. Чернівці : Рута, 2021. Вип. 831–832. URL: <https://journals.chnu.edu.ua/index.php/gp/article/view/211/150>.
6. Харченко С. Новотвори періоду коронавірусної пандемії в медійному просторі України. *Міжнародний філологічний часопис*. 2020. № 11 (4). С. 104–110. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/14653-34111-2-PB.pdf>.
7. Хода Л. Мова реклами в часи пандемії коронавірусу COVID-19 (на матеріалі українських та словацьких текстів). *Південний архів. Серія «Філологічні науки»*. Херсон : Херсонський державний університет, 2020. Вип. LXXXII. С. 130–134. URL: <https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/669/669>.
8. Шилович М. Досить шастати: чому мова не йде на карантин. *Weekend.Today*. 2020. URL: https://projects.weekend.today/language_quarantine.
9. Щепка О. Український вокабуляр коронавірусу. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Журналістика»*. 2021. Том 32 (71). № 2. Ч. 1. URL: http://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/2_2021/part_1/17.pdf.

10. Ďuričová A. Obraz pandémie nového koronavírusu v jazyku. *Slovenská reč*. 2020. Roč. 85. č. 3. S. 324–337. URL: <https://www.juls.savba.sk/ediela/sr/2020/3/sr20-3.pdf>.
11. Hirtlová P. Pandémia Covid 19 a neologizmy v českom jazyku. *Jazyk a politika*. Bratislava : Vydavateľstvo Ekonóm, 2020. S. 92–100. URL: https://conferences.euba.sk/jazykapolitika/www_write/files/2020/zbornik2020.pdf.
12. Makowska M. Język i obraz wobec koronawirusa. Przyczynę do rozważań nad komunikacją medialną w czasach pandemii. *Forum Lingwistyczne*. 2021. № 8. S. 1–14. URL: <https://www.journals.us.edu.pl/index.php/FL/article/view/9983>.
13. Rusnák M. Malý slovník jazyka COVID-19. Trnavská univerzita v Trnave, 2020. URL: <https://www.truni.sk/news/maly-slovník-jazyka-covid-19>.
14. Vargová D. Aktuálne zmeny v slovnej zásobe anglického a slovenského jazyka – jazyk pandémie. *Jazyk, kultúra, komunikácia 19*. 2021. Roč. X/1. S. 93–105. URL: https://linguaetvita.sk/www_write/files/issues/2021/19/d_10_93az105_jkk_vargova_192021.pdf.

REFERENCES

1. Bondarenko A. Movni znaky zahrozy v mediinomu dyskursi pandemiinoho periodu: intehratyvnyi vymir [Linguistic signs of threats in the media discourse of the pandemic period: integrative dimension]. *Movoznavchyyi visnyk*. 2020. Vyp. 28. S. 116–122 [in Ukrainian].
2. Derkachova O. COVID-neologizmy v systemi ukraïnskoï movy [COVID-neologisms in the Ukrainian language system]. *Materialy konferentsii MTsND*. Odesa, 2020. URL: <https://doi.org/10.36074/04.12.2020.v4.12> [in Ukrainian].
3. Iehorova O., Kozlova Yu. Systemno-funktsionalni osoblyvosti pandemiinoho leksychnoho klastera anhliiskoi movy [Systemic and functional features of the pandemic lexical cluster of the English language]. *Pivdennyi arkhiv (filolohichni nauky)*. 2021. № 85. URL: <https://doi.org/10.32999/ksu2663-2691/2021-85-13> [in Ukrainian].
4. Omelchuk S., Mandych T. Kontekstnyi analiz abreviatury COVID-19 ta leksychnykh variantiv yii na peretyni leksykologii, slovotvoru y syntaksysu [Context analysis of the COVID-19 abbreviation and its lexical variants at the intersection of lexicology, word formation and syntax]. *Publishing House «Baltija Publishing»*. 2021/3/4. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=7zrG0dMAAAAJ&citation_for_view=7zrG0dMAAAAJ:hqOjcs7Dif8C [in Ukrainian].
5. Skybytska N. Leksyka pandemii v suchasnomu anhlo-movnomu media prostori [Vocabulary of the pandemic in the modern English-speaking media space]. *Naukovyi visnyk Chernivets'koho universytetu. Seriya: Hermanska filolohiia*. Chernivtsi : Ruta, 2021. Vyp. 831–832. URL: <https://journals.chnu.edu.ua/index.php/gp/article/view/211/150> [in Ukrainian].
6. Kharchenko S. Novotvory periodu koronavirusnoi pandemii v mediinomu prostori Ukrainy [Lexical innovations of the coronavirus pandemic period in the Ukrainian media space]. *Mizhnarodnyi filolohichnyi chasopys*. 2020. № 11 (4). S. 104–110. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/14653-34111-2-PB.pdf> [in Ukrainian].
7. Khoda L. Mova reklamy v chasy pandemii koronavirusu COVID-19 (na materialy ukraïnskykh ta slovatskykh tekstiv) [Advertising language in the period of the COVID-19 coronavirus pandemic (on the materials of Ukrainian and Slovak texts)]. *Pivdennyi arkhiv (filolohichni nauky)*. Kherson : Khersonskyy derzhavnyi universytet, 2020. Vyp. LXXXII. S. 130–134. URL: <https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/669/669> [in Ukrainian].
8. Shylovych M. Dosyt shastaty: chomu mova ne yde na karantyn [Stop wandering: why the language is not quarantined]. *Weekend.Today*. 2020. URL: https://projects.weekend.today/language_quarantine [in Ukrainian].
9. Shchepka O. Ukraïnskyi vokabuliar koronavirusu [Ukrainian coronavirus vocabulary]. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiia. Zhurnalistyka*. 2021. Tom 32 (71). № 2. Ch. 1. URL: http://www.philol.vernadskeyournals.in.ua/journals/2021/2_2021/part_1/17.pdf [in Ukrainian].
10. Ďuričová A. Obraz pandémie nového koronavírusu v jazyku [Linguistic Impact of Novel Coronavirus Pandemic]. *Slovenská reč*. 2020. Roč. 85. č. 3. S. 324–337. URL: <https://www.juls.savba.sk/ediela/sr/2020/3/sr20-3.pdf> [in Slovak].
11. Hirtlová P. Pandémia Covid 19 a neologizmy v českom jazyku [Pandemic and Neologisms in the Czech Language]. *Jazyk a politika*. Bratislava : Vydavateľstvo Ekonóm, 2020. S. 92–100. URL: https://conferences.euba.sk/jazykapolitika/www_write/files/2020/zbornik2020.pdf [in Slovak].
12. Makowska M. Język i obraz wobec koronawirusa. Przyczynę do rozważań nad komunikacją medialną w czasach pandemii [Language, Image, and Coronavirus: A Contribution to the Discussion on Media Communication During a Pandemic]. *Forum Lingwistyczne*. 2021. № 8. S. 1–14. URL: <https://www.journals.us.edu.pl/index.php/FL/article/view/9983> [in Poland].
13. Rusnák M. Malý slovník jazyka COVID-19 [A small dictionary of the COVID-19 language]. Trnavská univerzita v Trnave, 2020. URL: <https://www.truni.sk/news/maly-slovník-jazyka-covid-19> [in Slovak].
14. Vargová D. Aktuálne zmeny v slovnej zásobe anglického a slovenského jazyka – jazyk pandémie [Current changes in the lexis of English and Slovak language - language of a pandemic]. *Jazyk, kultúra, komunikácia 19*. 2021. Roč. X/1. S. 93–105. URL: https://linguaetvita.sk/www_write/files/issues/2021/19/d_10_93az105_jkk_vargova_192021.pdf [in Slovak].